

Stav-stenen är en av de få ristningar, som äro signerade av ristaren Fot (jfr ovan U 167). Den röjer hans säkra smak och stora tekniska skicklighet. Ornamentiken är rikare än som brukar vara fallet hos Fot, och kompositionen är helt olika den i hans övriga signerade verk. U 177 är en av de vackraste och konstnärligt mest betydande av Upplands runristningar.

178. Stav, Roslagskulla sn.

Pl. 115.

I Stavs äng har en gång funnits ännu en runsten, ehuru av densamma endast obetydliga fragment ha blivit bevarade. Vid grävning i ängens västra del, 7 m. S om gärdesgården mot åkern och 80 m. NV om U 177, påträffades för några år sedan fyra stycken av en runsten, två större och två mindre. De förvaras numera i Statens Historiska Museum (inv.-n:r 22758).

Granit. Ytan är slät och jämn. Ristningen tydlig. Fragment A 45 × 35 cm., fragment B 50 × 35 cm.

På fragment A finnas, utom ornament, runorna **ṛ · iun**. Fragment B innehåller, liksom de mindre bitarna, enbart slingor.

179. Riala kyrka.

Pl. 116.

Litteratur: E. Vennberg i UFT h. 31 (1916), s. 275 f.; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 105; handlingar i ATA.

Avbildningar: UFT h. 31, s. 275; I. Schnell foto 1930 (ATA).

Vid Riala kyrkas restaurering 1892—93 hittades under kyrkgolvet två runstensfragment, som tillhört övre delen (toppstycket) av en runsten. År 1930 påträffades ett tredje fragment, utgörande nedre delen av samma sten, i östra delen av kyrkogårdsmuren. De tre delarna sammanfogades med hjälp av en på baksidan fäst träram med järnkrampor. Stenen har fått sin plats i stigluckan vid södra sidan av kyrkogården.

Sandsten. Höjd 0,94 m., bredd 0,90 m. Stenen är skadad nedtill, och på h. sidan saknas två stycken, varför även inskriften är defekt. Ristningen är tämligen djupt huggen och överallt tillräckligt tydlig.

Inskrift:

ioan · uk lifstain · litu · raisa · sta . . . a - · h - . . . faður · sin ybir · rist

5 10 15 20 25 30 35 40 45

Ioan ok Lifstæinn letu ræisa stæ[in] . . . faður sinn. Öpir rist[iz].

»Johan och Livsten läto resa stenen . . . sin fader. Öpir ristade.»

Till läsningen: Intet sk finnes vid början och slutet av inskriften inom slingan; det saknas även framför 39 **y**. Likaså efter 6 **k**. F. ö. är sk mellan orden ett kort streck, lodrätt eller snett ställt. Av 10 **s** har nedre stapeln gått förlorad. Av 27 **a** är endast nedre delen bevarad med bst t. h. Av runan 28 är nedre delen av en hst klar. Övre delen av runan är avslagen. Av spår att döma har runan sannolikt varit **n**. De 3 säkra **n**-runorna i inskriften (4, 14 och 38) ha emellertid bst endast på h. sidan av hst. Av runan 30 är endast nedre delen av en hst bevarad. Av 31 **f** är endast nedre bst i behåll. 33—34 **pu** äro skadade. 39 **y** är tydligt stunget. 46 **t** har bst endast t. v. Möjligen har därefter funnits ett **i**, som gått förlorat i sprickan.

Joan, Jon är ett av de tidigast inlånade kristna mansnamnen. Det förekommer i flera uppländska runinskrifter; se U 216. — Om *Lifstæinn* se U 173 och 174.